

19.2.2021

Liikenne- ja viestintäministeriö
PL 31
00023 Valtioneuvosto

Fossiilittoman liikenteen tiekartta - luonnos valtioneuvoston periaatepäätökseksi kotimaan liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä (VN/9996/2019)

Ilmastonmuutos on yksi suurimmista ihmiskuntaa kohtaavista uhkista ja sitä pitää pyrkiä torjumaan tehokkaasti. Kuluttajaliitto kannattaakin esityksen tavoitteita ja siinä esitettyjä päästövähennyksiä. Kuluttajaliiton mielestä on tärkeää, että päästövähennykset toteutetaan sosiaalisesti ja alueellisesti oikeudenmukaisesti ja siten, että kaikki yhteiskunnan toimijat osallistuvat niihin mahdollisuuksiensa mukaan. Päästövähennystoimien oikeudenmukainen kohdentuminen on perusedellytys niiden hyväksyttävyydelle.

Tiekarttaluonnoksessa esitetään ensimmäisessä vaiheessa toimenpiteitä, joilla pyritään lisäämään fossiilisten polttoaineiden korvaamista vaihtoehtoisilla käyttövoimilla (esimerkiksi julkisen ja yksityisen latausinfrastruktuurin tukemista), uudistamaan autokantaa (esimerkiksi romutuspalkkiot ja hankintatuet) sekä tehostamaan liikennejärjestelmää (esimerkiksi pyöräilyn ja kävelyn olosuhteiden parantaminen sekä joukkoliikenteen tukien kasvattaminen). Kuluttajaliitto kannattaa esitettyjä toimia. Kuluttajaliitto pitää myös toisessa vaiheessa toteutettavaksi esitettyjä toimenpiteitä (esimerkiksi biopolttoaineiden jakeluvuorituksen kasvattaminen, liikenteen digitalisaatio ja etätyön lisääminen) perusteltuina.

Tiekartan lisäksi liikenteen aiheuttamien kasvihuonepäästöjen rajoittamiskeinoja käsitellään valtiovarainministeriön vetämässä liikenteen verotyöryhmässä ja sen loppuraportista lausumme erikseen silloin, kun se on ajankohtaista. Yleisellä tasolla Kuluttajaliitto on kuitenkin sitä mieltä, että ilmastotoimet pitää toteuttaa sillä tavalla tehokkaasti, että ihmisille kuluttajan ja muissa rooleissa aiheutuva suora ja epäsuora taloudellinen rasitus on mahdollisimman pieni. On myös huolehdittava, että kukaan ei joudu kohtuuttomaan asemaan esimerkiksi asuinpaikkansa, tulojensa pienuuden tai muiden vastaavien syiden vuoksi. Tarvittaessa toimenpiteiden aiheuttamia ongelmia tulee kompensoida kaikkein heikoimmassa asemille oleville suunnatuilla tukitoimilla.

19.2.2021

Päästövähennysten edellyttämät toimet voivat herättää voimakkaita reaktioita. Tällaisessa tilanteessa osa ihmisistä tuo oman näkemyksensä voimakkaasti esiin. Kuluttajaliiton mielestä pitää huolehtia myös niiden ihmisten eduista, jotka eivät pysty tuomaan ongelmiaan ja toiveitaan esiin lainkaan tai ainakaan näkyvällä tavalla - hyvin todennäköisesti ainakin osa näistä ihmisistä kuuluu kaikkein heikoimmassa asemassa oleviin väestöryhmiin.

Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry

Tiina Vyyryläinen
vaikuttamistyön päällikkö

Timo Niemi
lakimies